

Het aanvragen van een programmatie in het secundair onderwijs

SCHOOLJAAR 2024-2025

MET HET OOG OP OPSTART 1 SEPTEMBER 2025

01-09-2024
Huis van het GO!
Willebroekkaai 36
1000 Brussel

Inhoudsopgave

Inleiding	3
1. Aandachtspunten	4
1.1. Minimumnorm	4
1.2. Programmatie per afzonderlijke vestigingsplaats	6
1.3. Genadejaar	7
1.4. Belang oktobertelling	7
1.5. Termijnen	8
1.6. Programmatie van een structuuronderdeel in een overmachtssituatie	8
1.7. Lokaal comité	8
2. Structuuronderdelen van 1 ^{ste} , 2 ^e en 3 ^e graad: programmatieprincipes	9
2.1. Vrij programmeerbare structuuronderdelen (dual en niet-dual)	9
2.2. Programmeerbaar op voorwaarde van goedkeuring door de Vlaamse Regering	11
2.2.1. Niche-basisoptie	11
2.2.2. Structuuronderdelen van de 2 ^e graad en 3 ^e graad (niet-dual)	12
2.2.3. Structuuronderdelen van de 2 ^e graad en 3 ^e graad (dual)	14
3. Structuuronderdelen van het 7 ^e leerjaar: concordanties en programmatieprincipes	16
3.1. Concordanties voltijds secundair onderwijs (niet-dual)	16
3.2. Concordanties vanuit het stelsel leren en werken (dual)	16
3.3. Vrij programmeerbare structuuronderdelen (dual en niet dual)	17
3.4. Programmeerbaar op voorwaarde van goedkeuring door de Vlaamse Regering (dual en niet-dual)	18
4. Onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers	20
5. Overheveling	21
6. Uitzonderingsmaatregelen	22
Contacteer ons	22

Inleiding

De regelgeving m.b.t. de programmaties in het voltijds gewoon secundair onderwijs is terug te vinden in het 'Besluit van de Vlaamse Regering houdende de codificatie betreffende het secundair onderwijs' en werd vertaald in een omzendbrief:

- [Codex SO](#) – Deel IV. Specifieke bepalingen betreffende het voltijds gewoon secundair onderwijs – Hoofdstuk 3. Programmatie
- [SO 61](#) – Programmaties in het voltijds gewoon secundair onderwijs en het stelsel van leren en werken

Het draaiboek geeft een overzicht van de procedures, deadlines en de vereiste documenten voor de programmatie van structuuronderdelen in het voltijds gewoon secundair onderwijs (dual en niet-dual) die gelden voor aanvragen **met het oog op opstart op 1 september 2025**.

Naast de regelgeving omtrent programmaties omvat het draaiboek ook de nodige informatie met betrekking tot de concordanties naar de gemoderniseerde 7de leerjaren (dual en niet-dual).

De **programmatieregels voor niet-duale en duale structuuronderdelen** bestaan uit twee categorieën:

- Structuuronderdelen die vrij programmeerbaar zijn;
- Structuuronderdelen die programmeerbaar zijn na goedkeuring door de Vlaamse regering.

Opgelet: aangezien het schooljaar 2024-2025 het laatste schooljaar is met een aanbod opleidingen DBSO, is er geen programmatieprocedure meer voorzien voor een bijkomend aanbod in het DBSO. De cdo kunnen enkel nog opleidingen dual leren programmeren rekening houdend met de procedures die in dit draaiboek terug te vinden zijn. Verder in het draaiboek is ook nog de nodige informatie terug te vinden m.b.t. de concordanties naar de gemoderniseerde duale 7de leerjaren.

Tot slot verwijzen we graag naar de volgende website van het AGODI: [Programmatieaanvragen secundair onderwijs \(vlaanderen.be\)](#). Je vindt er handige checklisten aangaande de vormvereisten waaraan alle in te dienen documenten moeten voldoen voor wat betreft programmatieaanvragen en meldingen van structuuronderdelen (dual en niet dual).

1. Aandachtspunten

1.1. Minimumnorm

Structuuronderdelen die geprogrammeerd worden met het oog op 1 september 2025 of later moeten per vestigingsplaats voldoen aan een minimumnorm qua leerlingenaantal.

Deze minimumnorm is vastgelegd op **5 regelmatige leerlingen** op de **eerste lesdag van oktober van het schooljaar van programmatie of het daaropvolgende schooljaar**. Structuuronderdelen die leiden naar **knelpuntberoepen** krijgen nog een **extra schooljaar** om de minimumnorm te behalen alvorens er moet overgegaan worden tot afbouw (*de lijst met structuuronderdelen in kwestie vind je onder [bijlage 9](#) van [omzendbrief SO 61](#)*).

De minimumnorm wordt toegepast:

- In de **tweede graad en derde graad** op het **eerste leerjaar** van de graad in kwestie;
- In de **zevende leerjaren** op de eerste lesdag van oktober of op de eerste lesdag van maart, naargelang het geval, als het een structuuronderdeel is dat op semesterbasis wordt georganiseerd;
- Op de niet-duale variant, de duale variant en de aanloopvariant van een gelijknamig structuuronderdeel samen.

Specifiek voor de basisopties in het 2^e leerjaar van de 1ste graad B-stroom geldt dat een school, samengeteld per vestigingsplaats, voor elke nieuwe geprogrammeerde basisoptie de norm van 5 leerlingen moet behalen. Om deze norm te behalen, kunnen de verschillende basisopties gecombineerd worden.

Bijvoorbeeld:

School B biedt de basisoptie 2B Economie en organisatie aan op vestigingsplaats X. Ze programmeert in '24-'25 bijkomend de basisopties 2B STEM-technieken en 2B Maatschappij en welzijn op deze vestigingsplaats.

Ze richt vanaf 2024-2025 de volgende administratieve groepen in:

- 2B Economie en organisatie - STEM technieken
- 2B Maatschappij en welzijn - STEM-technieken

Om de basisoptie 2B STEM-technieken te behouden, moet de school op 1/10/2025 of 1/10/2026 samengeteld, minstens 5 leerlingen hebben in de administratieve groepen 2B Economie in organisatie – STEM-technieken en 2B Maatschappij en welzijn – STEM-technieken.

Om de basisoptie 2B Maatschappij en welzijn te behouden, moet de school op 1/10/2025 of 1/10/2026 minstens 5 leerlingen hebben in de administratieve groep 2B Maatschappij en welzijn – STEM-technieken.

Uitzondering:

Er geldt geen minimumnorm voor structuuronderdelen met in de benaming de component 'topsport.'

Niet bereiken van de minimumnorm:

Wanneer de minimumnorm niet wordt bereikt in het schooljaar van programmatie (1/10/25) en het eerste daaropvolgende schooljaar (1/10/26) en voor structuuronderdelen die leiden naar knelpuntberoepen het tweede daaropvolgende schooljaar (1/10/27) dan moet er overgegaan worden tot **afbouw vanaf 1/09/26 OF voor structuuronderdelen die leiden naar knelpuntberoepen vanaf 1/09/27** in de betrokken vestigingsplaats:

- **1e graad en 7e leerjaren:** opheffing structuuronderdeel
- **2e graad en 3e graad:** geleidelijke opheffing structuuronderdeel (leerjaar na leerjaar, te beginnen met het eerste leerjaar)

Wanneer de **minimumnorm niet werd bereikt** en er moet overgegaan worden tot een afbouw in ten minste één van de vestigingsplaatsen dan kan er **gedurende drie schooljaren (te rekenen vanaf de volledige opheffing) geen programmatie** gebeuren van dit structuuronderdeel in geen enkele vestigingsplaats. Ook een **overheveling** kan **niet**.

Bijvoorbeeld:

School X beslist om een structuuronderdeel (geen knelpuntberoep) te programmeren met het oog op 1 september 2025. De school moet ofwel op 1 oktober 2025 OF 1 oktober 2026 de norm van 5 leerlingen behalen. Als ze de norm 1 keer behalen op een teldag dan is dit voldoende. Als de school beslist om gebruik te maken van het genadejaar en pas op te starten op 1 september 2026 dan moet men ofwel op 1 oktober 2026 OF 1 oktober 2027 de norm behalen.

1.2. Programmatie per afzonderlijke vestigingsplaats

Het programmatieconcept wordt toegepast op elke afzonderlijke vestigingsplaats.

Bij elke aanvraag of melding van programmatie die bij het AGODI wordt ingediend, zal het schoolbestuur moeten opgeven op welke vestigingsplaats (= één adres) of vestigingsplaatsen de programmatie slaat.

Het gaat dan om de programmatie van structuuronderdelen zoals hieronder vermeld m.u.v. het onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers.

Opgelet! Ook elke uitbreiding van een door de school reeds ingericht structuuronderdeel naar een andere vestigingsplaats is een nieuwe programmatie. Programmatie hoeft dus niet per se een voor de school nieuw structuuronderdeel te zijn, maar het kan ook een verplaatsing of uitbreiding naar één of meerdere locaties betekenen.

Bij een aanvraag tot programmatie waarbij meerdere vestigingsplaatsen zijn opgegeven, kan de Vlaamse Regering beslissen om deze programmatie volledig goed te keuren of te weigeren, maar evenzeer om de programmatie in de ene vestigingsplaats wél en in de andere niet te aanvaarden.

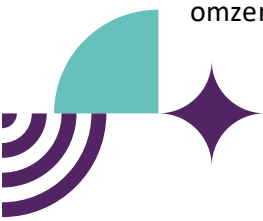
Het begrip "vestigingsplaats" wordt in de regelgeving als volgt gedefinieerd:

- 1° het betreft een geheel van gebouwde en ongebouwde onroerende goederen in gebruik van een onderwijsinstelling;
- 2° die gelegen zijn binnen eenzelfde perceel of aansluitende kadastrale percelen of gescheiden zijn door:
 - a) hetzij maximaal twee kadastrale percelen;
 - b) hetzij een weg;
- 3° die volledig of gedeeltelijk door personeelsleden van de onderwijsinstelling worden gebruikt voor onderwijsactiviteiten, met uitzondering van:
 - a) extra-murosactiviteiten;
 - b) leerlingenstages;
 - c) lessen, al dan niet gegeven door personeelsleden van de onderwijsinstelling, in een bedrijf of in een opleidings- of vormingsinstelling die geen onderwijsinstelling is;
 - d) sport- en bewegingsactiviteiten, voor zover de aanwezige sportinfrastructuur buiten het schooldomein ligt en ook door derden wordt gebruikt.

Voor meer informatie m.b.t. het oprichten van een nieuwe vestigingsplaats verwijzen we graag naar [omzendbrief SO 42](#) en het draaiboek vestigingsplaatsen dat terug te vinden is op [GO! pro](#).

De ingebruikname van een **nieuwe vestigingsplaats in dezelfde of in een aangrenzende gemeente** als de hoofdvestigingsplaats van de school of het centrum, bij de start of in de loop van een schooljaar, al dan niet tijdelijk en om welke reden dan ook, kan met een **melding** gebeuren uiterlijk op het moment van ingebruikname via formulier in [bijlage 2](#) van omzendbrief SO 42.

De ingebruikname van een **nieuwe vestigingsplaats buiten dezelfde of de aangrenzende gemeente als de hoofdvestigingsplaats** moet met een **aanvraag** gebeuren (via het formulier in [bijlage 3](#) van omzendbrief SO 42).

Als de vestigingsplaats, een nieuwe, al dan niet bijkomende, vestigingsplaats is dan wordt, naargelang van het geval, in de melding of aanvraag van programmatie van het structuuronderdeel enkel de gemeente als vestigingsplaats opgegeven voor zover de exacte vestigingsplaats nog niet gekend of goedgekeurd is.

Een programmatie is **nooit toegelaten als het gevolg ervan zou zijn dat:**

- Op dezelfde vestigingsplaats twee of meer officiële scholen éénzelfde structuuronderdeel organiseren;
- Op dezelfde vestigingsplaats twee of meer scholen, die behoren tot dezelfde scholengemeenschap, éénzelfde structuuronderdeel organiseren.

Uitzondering:

De **progressieve afbouw** van een tweejarig structuuronderdeel door de ene school die, op dezelfde vestigingsplaats, samenvalt met de progressieve uitbouw van datzelfde structuuronderdeel door een andere school.

1.3. Genadejaar

Een programmatie van een structuuronderdeel, na melding of na goedkeuring door de Vlaamse Regering, impliceert het recht om dat structuuronderdeel te organiseren vanaf het 1ste of het 2^e schooljaar volgend op het schooljaar van goedkeuring.

Wanneer de school voor gewoon voltijds secundair onderwijs of het centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs in het eerste daaropvolgende schooljaar niet opstart met het geprogrammeerde structuuronderdeel, krijgt de school/het centrum de mogelijkheid om pas in het daaropvolgende schooljaar dit aanbod in te richten, zonder bijkomende aanvraag of goedkeuring.

Het genadejaar is ook van toepassing op de programmaties van duale structuuronderdelen.

1.4. Belang oktobertelling

De heropstart van een studierichting na één jaar onderbreking is geen programmatie.

Concreet: Indien er op **1 oktober 2023 of 1 oktober 2024** minimaal 1 leerling was/is ingeschreven in een bepaald structuuronderdeel (basisoptie, 7e leerjaar en voor een optie (studierichting) die gespreid is over meerdere leerjaren steeds **ten minste 1 leerling in het 1ste leerjaar van de graad**) op niveau van de **vestigingsplaats**, dan kan je dit probleemloos inrichten in dezelfde vestigingsplaats op 1 september 2025.

Wanneer er daarnaast op 1 oktober geen regelmatige leerling was ingeschreven in een bepaalde studierichting dan kan deze studierichting niet meer worden aangeboden in de rest van het schooljaar.

Opgelet:

Voor wat betreft **duale structuuronderdelen** wordt in het schooljaar 2024-2025 nog gekeken naar de volledige graad en moet geen rekening gehouden worden met het 1ste leerjaar van de graad.

Vanaf schooljaar 2025-2026 zullen dezelfde regels toegepast worden zoals in het niet-duaal gewoon voltijds secundair onderwijs. Zo zal voor duaal leren (inclusief de bijhorende aanloopstructuuronderdelen) worden gekeken naar het eerste leerjaar van de graad om te bepalen of het structuuronderdeel is ingericht (of er dus al dan niet gebruik wordt gemaakt van een genade- of gedoogjaar) en/of de programmatienorm werd behaald.

Voor een **aanloopstructuuronderdeel** is er hoe dan ook een uitzondering voorzien op de regel van 1 oktober. Ook als er op 1 oktober geen leerling was ingeschreven in de duale opleiding of een daaraan

verbonden aanloopstructuuronderdeel, kunnen leerlingen na 1 oktober toch worden ingeschreven in de aanloopfase. Deze leerlingen mogen erna ook doorstromen naar het duale structuuronderdeel (ook wanneer dit op 1 oktober geen leerlingen had).

Op **1 juni** wordt vervolgens nogmaals gekeken of er op die datum leerlingen zijn ingeschreven in de duale opleiding of een daaraan verbonden aanloopstructuuronderdeel. Als er op 1 juni minstens een leerling is ingeschreven, mag de duale opleiding het schooljaar erna aangeboden worden (ook als er op 1 oktober geen leerling in zat). Vanaf schooljaar 2025-2026 wordt ook hiervoor gekeken naar het eerste leerjaar van het aanloopstructuuronderdeel.

Als er op 1 juni geen leerling is ingeschreven (en er geen leerling in zat op 1 oktober), mag de opleiding het daaropvolgende schooljaar niet worden aangeboden, tenzij de aanbieder zich kan beroepen op een gedoogjaar.

1.5. Termijnen

Meldingen of aanvragen van programmatie zijn aan termijnen gekoppeld. Voor wat aanvragen van programmatie betreft, zijn dit vervaltermijnen, wat betekent dat bij overschrijding van de indieningsdatum een programmatiedossier onontvankelijk is.

De Vlaamse Regering moet **uiterlijk op 31 maart** van het schooljaar waarin de aanvraag is ingediend en uiterlijk op 15 december van het lopende schooljaar als het een 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt betreft dat van start gaat op 1 februari daaropvolgend een beslissing nemen. Deze beslissingstermijn geldt als ordetermin.

1.6. Programmatie van een structuuronderdeel in een overmachtssituatie

Als de programmatie het rechtstreeks gevolg is van een manifeste overmachtssituatie (brand, overstrooming, afgekeurd worden van installaties, ...) die, omwille van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne, de ingebruikname van een andere vestigingsplaats noodzakelijk maken, kan de Vlaamse Regering afwijken van de aanvraag- en goedkeuringstermijnen.

Uiteraard moet er wel een aanvraag en goedkeuring door de Vlaamse Regering gebeuren voor niet-vrij programmeerbare structuuronderdelen en een melding bij het AGODI gebeuren voor vrij programmeerbare structuuronderdelen.

Deze vorm van programmatie kan enkel betrekking hebben op structuuronderdelen die de school/het centrum al inricht of mag inrichten en die door de overmachtssituatie zijn gevat.

De programmatienorm van 5 leerlingen is in dit geval niet van toepassing.

1.7. Lokaal comité

Eén van de vereiste bijlagen bij het indienen van een programmatieaanvraag is het protocolakkoord van het lokaal comité. Aangezien hier nogal wat onduidelijkheid over bestaat, wensen we je graag te informeren dat programmaties een bevoegdheid zijn van de Raad van Bestuur van de scholengroep (Bijzonder Decreet, art. 23, § 1, 2°c) en dat het lokale comité waar de formele onderhandelingen over programmatieaanvragen worden gevoerd, (dus) het tussencomité van de scholengroep is.

Uiteraard belet niets dat in het basiscomité van de betrokken instelling(en), bij de voorbereiding en de opmaak van een programmatiedossier, over het advies of voorstel van de directie aan de raad van bestuur (of de algemeen directeur) kan worden onderhandeld.

2. Structuuronderdelen van 1ste, 2e en 3e graad: programmatieprincipes

2.1. Vrij programmeerbare structuuronderdelen (dual en niet-dual)

Vrij programmeerbare structuuronderdelen (dual en niet-dual)	
Regelgeving (SO 61)	<ul style="list-style-type: none"> De volgende structuuronderdelen zijn vrij programmeerbaar naar 1 september 2025 toe: <ul style="list-style-type: none"> 1A en 1B 2^e leerjaar A: basisopties (niet pakketten): <ul style="list-style-type: none"> Economie en organisatie Klassieke talen (Grieks en Latijn) Maatschappij en welzijn Moderne talen en wetenschappen Rudolf Steinerpedagogie Stem-technieken (toepassingsgericht) Stem-wetenschappen (meer conceptueel) Yeshiva 2e leerjaar B: basisopties (niet pakketten): <ul style="list-style-type: none"> Economie en organisatie Maatschappij en welzijn Opstroomoptie Stem-technieken Een niet-niche structuuronderdeel van een studiedomein én onderwijsvorm die de school al organiseert (dual en niet-dual). Een niet-niche domeinoverschrijdend structuuronderdeel aso als de school al minstens één domeinoverschrijdend structuuronderdeel aso organiseert Een domeinoverschrijdend structuuronderdeel aso op voorwaarde dat de school een domein- of campusschool is¹ Een dual structuuronderdeel dat gelijknamig is met een niet-dual structuuronderdeel dat de school al organiseert of mag organiseren én omgekeerd: <p>OPGELET: niet van toepassing bij programmatie van een niet-dual structuuronderdeel door een school voor voltijds SO als het gelijknamige duale structuuronderdeel enkel wordt aangeboden in het cdo!</p> Eén of meer structuuronderdelen van één of meer studiedomeinen als de volgende voorwaarden vervuld zijn:

¹ Definitie domeinschool: een school die in elk ingericht studiedomein van elke graad, met uitzondering van de eerste graad, ten minste één studierichting uit elke finaliteit organiseert. Wat de finaliteit doorstroom betreft komen, in de tweede en de derde graad zowel domeinoverschrijdende als domeingebonden studierichtingen in aanmerking.
Definitie campusschool: een school die in ten minste twee studiedomeinen samen per graad, met uitzondering van de eerste graad, ten minste één studierichting uit elke finaliteit organiseert. Wat de finaliteit doorstroom betreft komen, in de tweede en de derde graad zowel domeinoverschrijdende als domeingebonden studierichtingen in aanmerking.

	<ul style="list-style-type: none"> ▪ het zijn geen niche-structuuronderdelen; ▪ de programmaties is beperkt tot het strikt noodzakelijke om in één of meer reeds ingerichte studiedomeinen een domeinschool te worden; ▪ de programmatie wordt door middel van één geïntegreerd dossier ingediend.
Administratieve procedure en deadlines	<p>Aanvragen voor unieke structuuronderdelen worden voorafgaandelijk en uiterlijk 14/03/2025 bezorgd aan het team leerplichtonderwijs via leerplichtonderwijs@g-o.be.</p> <p>Alle aanvragen (zowel unieke als niet-unieke) worden door de school ingediend bij het AGODI via 'Mijn Onderwijs'</p> <p>Deadline: 01/04/2025</p>
Vereiste bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> • Akkoord van de scholengemeenschap • Akkoord van de raad van bestuur van de scholengroep • Protocolakkoord van de onderhandelingen in het tussencomité van de scholengroep

2.2. Programmeerbaar op voorwaarde van goedkeuring door de Vlaamse Regering

2.2.1. Niche-basisoptie

Niche-basisopties: programmeerbaar op voorwaarde van goedkeuring door de Vlaamse Regering		
Regelgeving (SO 61)	<ul style="list-style-type: none"> De programmatie van de niche-basisopties is afhankelijk van een goedkeuring door de Vlaamse Regering. Voor de niche-basisopties geldt een aanbodbeperking waar de Vlaamse Regering rekening mee houdt bij haar beslissing. De niche-basisopties: <ul style="list-style-type: none"> Freinetpedagogie (2A) Topsport (2A) Kunst en creatie (2A en 2B) Sport (2A en 2B) Voeding en Horeca (2A en 2B) 	
Administratieve procedure	<p><u>Uniek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Wordt het structuuronderdeel nog niet aangeboden in één van de GO! scholen binnen je provincie? Dan gaat het om een unieke aanvraag. Het dossier en de vereiste bijlagen dien je in bij het team leerplichtonderwijs aangezien het een goedkeuring van de AB vereist. Van zodra het dossier een goedkeuring heeft gekregen, wordt de coördinerend directeur op de hoogte gebracht (en dit uiterlijk 18 november 2024) Het dossier en de vereiste bijlagen dien je zelf in bij het AGODI via ‘Mijn Onderwijs’ 	<p><u>Niet uniek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Het structuuronderdeel wordt reeds aangeboden binnen minstens één van de GO! scholen van je provincie? Dan gaat het om een niet-uniek dossier. Het dossier en de vereiste bijlagen dien je zelf in bij het AGODI via ‘Mijn Onderwijs’
Deadline	18/10/2024 (leerplichtonderwijs@g-o.be)	30/11/2024
Vereiste bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> Gemotiveerde programmatieaanvraag (sjabloon) Akkoord van de scholengemeenschap Akkoord van de raad van bestuur van de scholengroep Protocolakkoord van de onderhandelingen in het tussencomité van de scholengroep 	

2.2.2. Structuuronderdelen van de 2e graad en 3e graad (niet-duaal)

2 ^e graad en 3 ^e graad: programmeerbaar op voorwaarde van goedkeuring door de Vlaamse Regering (niet-duaal)		
Regelgeving (SO 61)	<ul style="list-style-type: none"> De programmatie van een niet-duaal structuuronderdeel van de 2^e graad en 3^e graad die niet vrij programmeerbaar is (zie punt 2.1 van dit draaiboek) is afhankelijk van een goedkeuring door de Vlaamse Regering. De programmatie wordt gemotiveerd aangevraagd. Het dossier houdt rekening met de volgende cumulatieve criteria: <ul style="list-style-type: none"> De eventuele beperkingen of voorwaarden (zoals frequentie, geografische spreiding, ...) die vanuit macrodoelmatigheid aan het aanbod van het structuuronderdeel zijn gekoppeld; De eventuele opheffing van één of meer bestaande structuuronderdelen die gelijktijdig met de programmatie doorgevoerd worden. Dit criterium komt neer op inruil, waarbij numeriek de opstart van iets nieuw wordt gecompenseerd door de stopzetting van iets anders. Er wordt niet bepaald dat die inruil binnen dezelfde school moet gebeuren; inruil over de scholen van hetzelfde schoolbestuur of van dezelfde scholengemeenschap heen kan ook acceptabel zijn; De kwantitatieve en kwalitatieve behoeften voor het aanbod van secundair onderwijs in de onderwijszone in kwestie, met het oog op vervolgonderwijs of toetreding tot de arbeidsmarkt; De keuzevrijheid van ouders en leerlingen; De studiecontinuïteit van leerlingen binnen de school of de scholengemeenschap; In geval van een studierichting met dubbele finaliteit of finaliteit arbeidsmarkt: <ul style="list-style-type: none"> De getroffen voorbereidingen op het vlak van materiële infrastructuur en leermiddelen die voldoende en gepast zijn met het oog op de te verwerven competenties van het geprogrammeerde structuuronderdeel; De aantoonbare samenwerkingsmogelijkheden met lokale arbeidsmarktactoren en de bedrijfswereld; De afspraken die met andere lokale onderwijsinrichters binnen en buiten de betrokken scholengemeenschap zijn gemaakt over een rationeel en transparant studieaanbod. 	
Administratieve procedure	<u>Uniek</u> <ul style="list-style-type: none"> Wordt het structuuronderdeel nog niet aangeboden in één van de GO! scholen binnen je provincie? Dan gaat het om een unieke aanvraag. 	<u>Niet uniek</u> <ul style="list-style-type: none"> Het structuuronderdeel wordt reeds aangeboden binnen minstens één van de GO! scholen van je provincie? Dan gaat het om een niet-uniek dossier.

	<ul style="list-style-type: none"> • Het dossier en de vereiste bijlagen dien je in bij het team leerplichtonderwijs aangezien het een goedkeuring van de AB vereist. • Van zodra het dossier een goedkeuring heeft gekregen, wordt de coördinerend directeur op de hoogte gebracht (en dit uiterlijk 18 november 2024) Het dossier en de vereiste bijlagen dien je zelf in bij het AGODI via ‘Mijn Onderwijs’ 	<ul style="list-style-type: none"> • Het dossier en de vereiste bijlagen dien je zelf in bij het AGODI via Mijn Onderwijs
Deadline	18/10/2024 (leerplichtonderwijs@g-o.be)	30/11/2024
Vereiste bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> • Gemotiveerde programmatieaanvraag (sjabloon) • Akkoord van de scholengemeenschap • Akkoord van de raad van bestuur van de scholengroep • Protocolakkoord van de onderhandelingen in het tussencomité van de scholengroep 	

2.2.3. Structuuronderdelen van de 2e graad en 3e graad (dual)

Programmeerbaar na goedkeuring door de Vlaamse Regering (dual)	
<p>Regelgeving (SO 61)</p>	<ul style="list-style-type: none"> De programmatie van een dual structuuronderdeel dat niet vrij programmeerbaar is (zie punt 2.1 van dit draaiboek) is afhankelijk van een goedkeuring door de Vlaamse Regering. De programmatieaanvraag houdt rekening met de volgende cumulatieve criteria: <ul style="list-style-type: none"> De eventuele beperkingen of voorwaarden (zoals frequentie, geografische spreiding, ...) die vanuit macrodoelmatigheid aan het aanbod van het structuuronderdeel zijn gekoppeld; De eventuele opheffing van één of meer bestaande structuuronderdelen die gelijktijdig met de programmatie doorgevoerd worden; De kwantitatieve en kwalitatieve behoeften voor het aanbod van secundair onderwijs in de onderwijszone in kwestie, met het oog op vervolgonderwijs of toetreding tot de arbeidsmarkt; De keuzevrijheid van ouders en leerlingen; De studiecontinuïteit van leerlingen binnen de aanbieder dual leren of de scholengemeenschap; De getroffen voorbereidingen op het vlak van materiële infrastructuur en leermiddelen die voldoende en gepast zijn met het oog op de te verwerven competenties van het geprogrammeerde structuuronderdeel; De aantoonbare samenwerkingsmogelijkheden met lokale arbeidsmarktactoren en de bedrijfswereld; De afspraken die met andere lokale onderwijsinrichters binnen en buiten de betrokken scholengemeenschap zijn gemaakt over een rationeel en transparant studieaanbod; De afstemming binnen het overlegforum dual leren waaronder de school of het centrum, als aanbieder, ressorteert.
<p>Bijkomende informatie</p>	<ul style="list-style-type: none"> Daar waar aan een voltijds secundaire school een niet-autonoom centrum voor deeltijds beroepssecundair onderwijs is verbonden, heeft de programmatie betrekking op de school én op het centrum maar beslist het bestuur, in het geval de programmatie is goedgekeurd, waar het structuuronderdeel wordt ingericht. OPGELET: dit is enkel van toepassing wanneer de school en het cdo gelegen zijn op dezelfde vestigingsplaats (zie punt 1.2. Programmatie per afzonderlijke vestigingsplaats). De keuze waar je wenst te starten met het duale structuuronderdeel neem je best wel duidelijk op in het programmatiedossier. Daarnaast is het ook zo dat er zelfs voor geopteerd kan worden om het duale structuuronderdeel zowel aan te bieden in het cdo als in de voltijdse school.

	<p>OPGELET: dit is enkel van toepassing wanneer de school en het cdo gelegen zijn op dezelfde vestigingsplaats (zie punt 1.2. Programmatie per afzonderlijke vestigingsplaats)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een duale opleiding kan modulair of lineair georganiseerd worden. De aanbieder duaal leren mag zelf beslissen welke organisatievorm ze hanteert. De aanbieder kan na een schooljaar wisselen van organisatiewijze indien ze dat wenst. • De programmatie van een opleiding in de aanloopfase vloeit automatisch voort uit de programmatie van de duale opleiding waaraan een aanloopstructuuronderdeelgekoppeld is. Als een aanbieder duaal leren na programmatie dus een bepaalde duale opleiding aanbiedt, mag deze beslissen om ook de bijhorende aanloopstructuuronderdelen aan te bieden, dit is echter geen verplichting. 	
Administratieve procedure	<p><u>Uniek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wordt het structuuronderdeel nog niet aangeboden in één van de GO! scholen binnen je provincie? • Dan gaat het om een unieke aanvraag. • Het dossier en de vereiste bijlagen dien je in bij het team leerplichtonderwijs aangezien het een goedkeuring van de AB vereist. • Van zodra het dossier een goedkeuring heeft gekregen, wordt de coördinerend directeur op de hoogte gebracht (en dit uiterlijk 18 november 2024) • Het dossier en de vereiste bijlagen dien je zelf in bij het AGODI via 'Mijn Onderwijs' 	<p><u>Niet uniek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het structuuronderdeel wordt reeds aangeboden binnen minstens één van de GO! scholen van je provincie? • Dan gaat het om een niet-uniek dossier. • Het dossier en de vereiste bijlagen dien je zelf in bij het AGODI via 'Mijn Onderwijs'
Deadline	<p>18/10/2024 (leerplichtonderwijs@g-o.be)</p>	<p>30/11/2024</p>
Vereiste bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> • Gemotiveerde programmatieaanvraag (sjabloon) inclusief afstemming binnen het overlegforum duaal leren waaronder de school of het centrum, als aanbieder, ressorteert (in bijlage 5 bij omzendbrief SO 61 zijn de contactpersonen opgenomen van de verschillende overlegfora). • Akkoord van de scholengemeenschap • Akkoord van de raad van bestuur van de scholengroep • Protocolakkoord van de onderhandelingen in het tussencomité van de scholengroep 	

3. Structuuronderdelen van het 7e leerjaar: concordanties en programmatieprincipes

3.1. Concordanties voltijds secundair onderwijs (niet-duaal)

Vanaf 1 september 2025 rolt de modernisering van het secundair onderwijs uit in de 7e leerjaren. Deze structuuronderdelen zijn opgenomen in de matrix die in [bijlage 34](#) van [omzendbrief SO 60](#) gaat.

De concordantie van de vóór de modernisering bestaande 7^e leerjaren naar de nieuwe structuuronderdelen gebeurt volgens de tabellen die in [bijlage 35](#) bij [omzendbrief SO 60](#) zijn opgenomen.

De concordantie door de school gebeurt van rechtswege, d.w.z. zonder voorafgaande toestemming van de overheid.

OPGELET: Daar waar de concordantie alternatieven voorziet, komt het aan het schoolbestuur toe om per school slechts één van die alternatieven te kiezen en **die keuze aan het AGODI te melden, via Mijn Onderwijs** door middel van het formulier dat in [bijlage 33](#) gaat bij [omzendbrief SO 60](#). Deze melding van concordanties voor de 7e leerjaren (start 1 september 2025) gebeurt uiterlijk op **30 november 2024**.

Na de datum van 30 november kan de concordantie uiterlijk 30 april daaropvolgend toch nog worden gewijzigd en via hetzelfde formulier aan AGODI gemeld maar uitsluitend onder volgende gezamenlijke voorwaarden:

- naast de gemelde concordantie op basis van één van de keuzemogelijkheden, werd voor de school in kwestie gelijktijdig een programmatie (aanvraag) ingediend voor één of meer van desbetreffende keuzemogelijkheden;
- de programmatie werd niet (volledig) goedgekeurd.

OPGELET: ook als de school een vóór de modernisering bestaand structuuronderdeel in het schooljaar voorafgaand aan de concordantie niet inricht maar wel in het tweede voorafgaand schooljaar, heeft die school concordantiebevoegdheid (dit houdt verband met de bepaling dat heropstart na een jaar onderbreking van een structuuronderdeel, GEEN programmatie is).

Concreet: wanneer er leerlingen waren ingeschreven op 1 oktober 2023 in een studierichting in het 7^e leerjaar, maar er werden geen leerlingen ingeschreven op 1 oktober 2024 in deze studierichting in 7^e leerjaar, dan behoudt ze het recht op concordantie.

3.2. Concordanties vanuit het stelsel leren en werken (duaal)

Vanaf 1 september 2025 rolt de modernisering van het secundair onderwijs uit in de 7^e leerjaren (duaal en niet-duaal). Vanaf dat moment zal het stelsel leren en werken volledig zijn omgezet in duaal leren (= voltijds secundair onderwijs).

[Bijlage 13](#) bij omzendbrief [SO/2008/08](#) geeft de concordantietabel weer van de opleidingen leren en werken naar het nieuwe duale aanbod.

Centra melden bij het AGODI naar welk toekomstig duaal aanbod ze hun huidige aanbod in leren en werken zullen omzetten. Deze melding moet telkens gebeuren in het schooljaar voorafgaand aan de effectieve omzetting. Mits enkele uitzonderingen kan één opleiding leren en werken telkens concorderen naar drie duale opleidingen: één op niveau van de tweede graad, één op niveau van de derde graad en één op niveau zevende leerjaar. Het is belangrijk om mee te geven dat als een opleiding leren en werken

in een graad, maar naar één duale opleiding kan concorderen, de concordantie automatisch wordt toegekend; het cdo moet in zo een situatie geen melding doen bij het AGODI.

De concordantie **door het cdo gebeurt van rechtswege, d.w.z. zonder voorafgaande toestemming van de overheid.**

OPGELET: Daar waar de concordantie alternatieven voorziet, komt het aan het schoolbestuur toe om per cdo slechts één van die alternatieven te kiezen en **die keuze aan het AGODI te melden, via Mijn Onderwijs** door middel van het formulier dat in [bijlage 15](#) gaat bij omzendbrief SO/2008/08. Deze melding van concordanties voor de 7e leerjaren duaal (start 1 september 2025) gebeurt uiterlijk op **30 november 2024**.

3.3. Vrij programmeerbare structuuronderdelen (duaal en niet duaal)

Vrij programmeerbare 7 ^e leerjaren (duaal en niet duaal)	
Regelgeving (SO 61)	<p>Per 1 september 2025 zijn vrij programmeerbaar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een duaal structuuronderdeel dat dezelfde naam heeft als een niet-duaal structuuronderdeel dat de school al organiseert of mag organiseren, en omgekeerd. OPGELET: niet van toepassing bij programmatie van een niet-duaal structuuronderdeel door een school voor voltijds SO als het gelijknamige duale structuuronderdeel enkel wordt aangeboden in het cdo! • het domeinoverschrijdend structuuronderdeel bijzondere wetenschappelijke vorming in het 7de leerjaar gericht op het hoger onderwijs als de school al de derde graad van de doorstroomfinaliteit of de dubbele finaliteit organiseert. • het domeinoverschrijdend structuuronderdeel in het 7de leerjaar gericht op het hoger onderwijs en dat leidt tot een diploma dat toegang verleent tot een bacheloropleiding als de school al de derde graad van de arbeidsmarktfinaliteit organiseert. • een niet-niche structuuronderdeel van het studiedomein kunst en creatie in het 7de leerjaar gericht op het hoger onderwijs als de school al het studiedomein kunst en creatie in de derde graad van de doorstroomfinaliteit of de dubbele finaliteit organiseert. • een niet-niche structuuronderdeel van een studiedomein in het 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt na behaalde onderwijskwalificatie niveau 4, als de school al dat studiedomein in de derde graad van de dubbele finaliteit organiseert. • een niet-niche structuuronderdeel van een studiedomein in het 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt na behaalde onderwijskwalificatie niveau 3, als de school al dat studiedomein in de derde graad van de dubbele finaliteit of de arbeidsmarktfinaliteit organiseert.

Administratieve procedure	<p>Aanvragen voor unieke structuuronderdelen worden voorafgaandelijk en uiterlijk 14/03/2025 (of 1/09/2025), indien start op 1/2/2026) bezorgd aan het team leerplichtonderwijs via leerplichtonderwijs@g-o.be.</p> <p>Alle aanvragen (zowel unieke als niet-unieke) worden door de school ingediend bij het AGODI via ‘Mijn Onderwijs’</p>
Deadline	<p>01/04/2025</p> <p>OPGELET: De programmatie wordt uiterlijk op 30/9/2025 gemeld als het een 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt betreft dat van start gaat op 1/02/2026</p>
Vereiste bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> • Akkoord van de scholengemeenschap • Akkoord van de raad van bestuur van de scholengroep • Protocolakkoord van de onderhandelingen in het tussencomité van de scholengroep

3.4. Programmeerbaar op voorwaarde van goedkeuring door de Vlaamse Regering (dual en niet-dual)

7e leerjaren (dual en niet-dual): programmeerbaar op voorwaarde van goedkeuring door de Vlaamse Regering		
Regelgeving (SO 61)	<p>Per 1 september 2025 zijn programmeerbaar mits goedkeuring door de Vlaamse Regering:</p> <ul style="list-style-type: none"> • een niche structuuronderdeel van een studiedomein in het 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt na behaalde onderwijskwalificatie niveau 4, als de school al dat studiedomein in de derde graad van de dubbele finaliteit organiseert; • een niche structuuronderdeel van een studiedomein in het 7de leerjaar gericht op instroom arbeidsmarkt na behaalde onderwijskwalificatie niveau 3, als de school al dat studiedomein in de derde graad van de dubbele finaliteit of de arbeidsmarktfinaliteit organiseert. 	
Administratieve procedure	<p><u>Uniek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Wordt het structuuronderdeel nog niet aangeboden in één van de GO! scholen binnen je provincie? • Dan gaat het om een unieke aanvraag. 	<p><u>Niet uniek</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het structuuronderdeel wordt reeds aangeboden binnen minstens één van de GO! scholen van je provincie? • Dan gaat het om een niet-uniek dossier.

	<ul style="list-style-type: none"> • Het dossier en de vereiste bijlagen dien je in bij het team leerplichtonderwijs aangezien het een goedkeuring van de AB vereist. • Van zodra het dossier een goedkeuring heeft gekregen, wordt de coördinerend directeur op de hoogte gebracht (en dit uiterlijk 18 november 2024) Het dossier en de vereiste bijlagen dien je zelf in bij het AGODI via 'Mijn Onderwijs' 	<ul style="list-style-type: none"> • Het dossier en de vereiste bijlagen dien je zelf in bij het AGODI via Mijn Onderwijs
Deadline	18/10/2024 (leerplichtonderwijs@g-o.be)	30/11/2024
Vereiste bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> • Gemotiveerde programmatieaanvraag (sjabloon) • Akkoord van de scholengemeenschap • Akkoord van de raad van bestuur van de scholengroep • Protocolakkoord van de onderhandelingen in het tussencomité van de scholengroep 	

4. Onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers

Onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers	
Regelgeving (SO 61)	<ul style="list-style-type: none"> • In het kader van de Oekraïne crisis is het Onthaaljaar voor anderstalige nieuwkomers momenteel vrij programmeerbaar (dit blijft zo tot zolang de richtlijn 2001/55/EG actief is). • De aanvraag tot programmatie moet steeds uitgaan "namens de scholengemeenschap" van een bepaald schoolbestuur (van de school die als contactschool geldt). • In het geval van toelating tot programmatie, wordt op het niveau van de scholengemeenschap zelf bepaald in welke scholen van die scholengemeenschap onthaalonderwijs wordt ingericht. Ook een herschikking van dat aanbod is toegelaten. • OPGELET: als in het geval van een scholengemeenschap het bestaande aanbod van scholen met onthaalonderwijs wijzigt (uitbreiding of inkrimping), dan is dat GEEN programmatie maar moet wel het AGODI vooraf op de hoogte worden gebracht per e-mail: scholen.secundaironderwijs.agodi@vlaanderen.be
Deadline	Meldingen van vrije programmatie OKAN worden uiterlijk op de datum van de effectieve opstart ingediend bij het AGODI via ' Mijn Onderwijs '
Vereiste bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> • Bijlage 2 van omzendbrief SO/2022/01 • Akkoord van de scholengemeenschap • Akkoord van de raad van bestuur van de scholengroep • Protocolakkoord van de onderhandelingen in het tussencomité van de scholengroep

5. Overheveling²

Overheveling	
Regelgeving (SO 61)	<ul style="list-style-type: none"> • Alle structuuronderdelen (m.u.v. niche-structuuronderdelen en OKAN) kunnen tussen scholen worden overgeheveld; • De overheveling van een duaal structuuronderdeel impliceert ook de overheveling van het gelijknamige niet-duaal structuuronderdeel en omgekeerd; • De overheveling van een duaal structuuronderdeel impliceert ook de overheveling van het gelijknamige aanloopstructuuronderdeel; • De scholen die betrokken zijn bij de overheveling moeten tot dezelfde scholengemeenschap of hetzelfde schoolbestuur behoren; • De school waarnaar wordt overgeheveld organiseert al het studiedomein of een domeinoverschrijdend aso-aanbod waartoe het overgehevelde structuuronderdeel behoort; • De school waarnaar wordt overgeheveld mag niet tot fusie of afbouw zijn verplicht doordat de toepasbare rationalisatienorm niet is bereikt; • De school die een structuuronderdeel overhevelt, kan dat structuuronderdeel niet gelijktijdig programmeren; • Het schoolbestuur dat overhevelt communiceert de overheveling uiterlijk op 1 april voorafgaand aan de ouders en de leerlingen.
Deadline	<p>Deadline AGODI: 01/04/2025</p> <p>Melding via "Mijn Onderwijs"</p>
Vereiste bijlagen	<ul style="list-style-type: none"> • Akkoord van de scholengemeenschap • Akkoord van de raad van bestuur van de scholengroep • Protocolakkoord van de onderhandelingen in het tussencomité van de scholengroep

² Voor de toepassing van de omkaderingsnormen van het personeel, de toepassing van de minimale schoolbevolkingsnormen en de vaststelling van het werkingsbudget, wordt de overheveling geacht reeds op 1 februari van het voorafgaand schooljaar te hebben plaats gevonden.

6. Uitzonderingsmaatregelen

Hieronder volgt een opsomming van hetgeen, naast de concordanties, niet beschouwd wordt als een programmatie:

- De heropstart van een studierichting na één jaar onderbreking is geen programmatie (voor meer informatie zie punt 1.4. Belang oktobertelling).
- **"Erkenning"** is de toekenning van het recht om de van rechtswege geldende studiebewijzen aan regelmatige leerlingen uit te reiken, zonder dat die leerlingen in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van de financiering of subsidiëring van de school of het centrum. Je kan als school een structuuronderdeel laten erkennen als je deze niet hebt kunnen programmeren maar er wel leerlingen ingeschreven zijn voor het structuuronderdeel.

Contacteer ons

Succes met de opmaak van jouw programmatiedossier(s) en aarzel niet om ons te contacteren via ons algemeen e-mailadres (leerplichtonderwijs@g-o.be) indien je nog vragen hebt of ondersteuning wenst.

Gelieve ons ook steeds een digitale kopie van jouw definitieve aanvraag/aanvragen te bezorgen. Op die manier zijn wij op de hoogte van alle ingediende programmatieaanvragen in voorbereiding naar de verdediging in de VLOR. Daarnaast kunnen we op die manier ook nakijken of alle aanvragen ontvangen werden door het AGODI en dus behandeld werden.

Normaal ontvang je bij het indienen van de programmatieaanvraag via "Mijn Onderwijs" ook steeds een ontvangstbevestiging. Heb je deze niet ontvangen? Contacteer dan zeker het AGODI om zeker te zijn dat er niets is misgelopen en ze jouw aanvraag goed ontvangen hebben.

